ଧାନ ପେଷିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା

www.rkbodisha.in

ଉପକ୍ରମଣିକା

ଧାନରୁ କୁଣ୍ଡା ଓ ବ୍ରାନ୍ ବାହାର କରି ଧଳା ଚାଉଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଧାନ ପେଷିବା କୁହାଯାଏ । ନିମ୍ନ ପଦ୍ଧତିରେ ଏହା କରାଯାଇଥାଏ ।

- ସିଧାସଳଖ ଭାବେ ଏକାଥରେ ଧାନରୁ କୁଣ୍ଡା ଓ ବ୍ରାନ୍ ବାହାର କରି ଧଳା ଚାଉଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
- ଦୁଇ ଦଫାରେ ଧାନରୁ ଥରେ କୁଣ୍ଡା ଓ ଆଉଥରେ ବ୍ରାନ୍‌କୁ ଅଲଗା କରାଯାଏ । ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନାଲି ଚାଉଳ ମିଳିଥାଏ ।
- ଧାନକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇ ଚାଉଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ।

ଏକ ସୋପାନ ଧାନ ପେଷା

ହାତରେ ଚାଉଳ ବାହାର କରିବା

କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଏବେ ବି ମୁଷଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ବାଡ଼େଇ ଧାନରୁ ଚାଉଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଧାନ ଉପରେ ଉପରକୁ ତଳକୁ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏଥିରୁ କୁଣ୍ଡା ଓ ବ୍ରାନ୍ ଅଲଗା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନେକ ପରିମାଣର ଚାଉଳ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ । ଶେଷରେ ହାତରେ ବାଡ଼େଇ ଚାଉଳକୁ ସଫା କରାଯାଏ ।

ଇସ୍ପାତ ଏକାଥର ଧାନ କଳ

ଏହା ଏଞ୍ଜେଲ ବର୍ଗ କଫି ହଲର ଅନୁକରଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏବେ ବି ଏହି ଧରଣର ଧାନ କଳ ଅନେକ ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଘରୋଇ ଭାବେ ଧାନ ପେଷିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହା ଇସ୍ପାତ ନିର୍ମିତ ଏକ ଘର୍ଷଣ ପ୍ରକାରର କଳ । ଉଚ୍ଚ ଚାପ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଧାନରୁ କୁଣ୍ଡା ଅଲଗା କରାଯାଏ ଓ ଚାଉଳକୁ ମସୃଣ କରାଯାଏ । ଏଥିରେ ଅନେକ ଚାଉଳ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ । ଶତକଡ଼ା ୫୦-୫୫ ଭାଗ ଧଳା ଚାଉଳ ମିଳେ । ମୋଟ ଧାନର ଶତକଡ଼ା ୩୦ ଭାଗରୁ କମ୍ ଭଲ ଚାଉଳ ମିଳିଥାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ଭଙ୍ଗା ଚାଉଳ ବ୍ରାନ୍ ସହିତ ମିଳିଯାଏ । ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିବା ଚାଉଳକୁ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଦ୍ୱିସୋପାନ ଧାନ ପେଷା

କମ୍ପାକ୍ଟ ହଲର

ଦ୍ୱିସୋପାନ ଧାନ ହଲରକୁ ଅନେକ ସମୟରେ କମ୍ପାକ୍ଟ ହଲର କୁହାଯାଏ । ଅନେକ ଦେଶରେ ଏହାର ସଂଖ୍ୟା ଏଞ୍ଜେଲ ବର୍ଗ ମିଲକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛି । ଦ୍ୱିସୋପାନ ହଲରରେ କୁଣ୍ଡା ବାହାର କରିବା ଓ ଚାଉଳକୁ ମସୃଣ କରିବା ପାଇଁ ପୃଥକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ପ୍ରଥମେ ରବର ହଲର କୁଣ୍ଡାକୁ ଅଲଗା କରିଥାଏ, ପରେ ଏକ ଇସ୍ପାତ ଘର୍ଷଣ ଉପକରଣ ଦ୍ୱାରା ଚାଉଳକୁ ଚିକ୍‌କଣ କରାଯାଏ । ଏହି ହଲରରେ ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି ୫ ରୁ ୧୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ଧାନ ପେଷା ଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ଏକ ସୋପାନ ହଲର ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ଅଟେ । ଏଥିରେ ପେଷାଇଲେ ଧାନରୁ ୬୦% ରୁ ଅଧିକ ଚାଉଳ ବାହାରିଥାଏ ।

ବହୁ ସୋପାନ ଧାନ ମିଲ୍

ବ୍ୟବସାୟିକ ଧାନ ମିଲ୍

ଏହା ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଧାନ ପେଷାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ବହୁବିଧ ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ମିଲ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଧାନରୁ ଉନ୍ନତ ମାନର ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସଫା ଚାଉଳ ମିଳିଥାଏ । ଏଥିରେ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାମାନ ହେଲା :

- ପେଷିବା ପୂର୍ବରୁ ଧାନକୁ ସଫା କରାଯିବା
- ଧାନରୁ ଉପର ଚୋପା ବା କୁଣ୍ଡା ବାହାର କରିବା
- ନାଲି ଚାଉଳକୁ ଚିକ୍‌କଣ କରି ଏଥିରୁ ବ୍ରାନ୍ ସ୍ତର ବାହାର କରିବା
- ଚାଉଳରୁ ଖୁଦ (ଭଙ୍ଗା ଚାଉଳ) ଅଲଗା କରିବା
- ଚାଉଳକୁ ବସ୍ତାରେ ରଖିବା
- ଉଦ୍‌ବାସ୍ତୁ ପଦାର୍ଥର ପରିଚାଳନା

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଏଥିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମତାମତଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଏହାର ସହଯୋଗୀ ସଂଗଠନ ଓଡ଼ିଶାର କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କର ଅଟେ । ପ୍ରସ୍ତୁତି : ନନ୍ କମର୍ସିଆଲ-ସେୟାରଆଲାଇକ୍ ୩.୦ (ଅନ୍‌ପୋର୍ଟେଡ୍)